

Брюксел, 31 май 2024 г.
(OR. en)

10455/24

Междуетноститутуционално досие:
2024/0068(COD)

SOC 405
EMPL 232
ECOFIN 613
EDUC 190
JEUN 122
CODEC 1371
IA 128

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно подобряването и спазването на условията на труд на стажантите и борбата с редовните трудови правоотношения, прикрити като стажове („Директива за стажовете“) - Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 20 март 2024 г. Комисията прие предложение за директива относно подобряването и спазването на условията на труд на стажантите и борбата с редовните трудови правоотношения, прикрити като стажове („Директива за стажовете“). Предложената директива има за цел да се подобрят и спазват условията на труд на стажантите и да се води борба със случаите, в които стажовете се използват за прикриване на редовни трудови правоотношения. Предложението беше публикувано в пакет с предложение за препоръка на Съвета относно укрепена рамка за качество на стажовете, заменяща Препоръката на Съвета от 10 март 2014 г. относно рамка за качество на стажовете.

Голямо мнозинство от делегациите приветстваха целта на предложението и изразиха подкрепа за инициативите, насочени към подобряване на условията на труд на стажантите. Делегациите изтъкнаха необходимостта от достатъчно време, за да бъдат оценени въздействието и последиците от тази директива върху националните системи,

поради което много делегации продължават да поддържат обща резерва за разглеждане, а някои — резерва за парламентарно разглеждане на предложението.

По време на белгийското председателство работна група „Социални въпроси“ проведе три заседания: на 9 април, 22 април и 27 май 2024 г. Работната група приключи разглеждането на предложението член по член. Постигнатият напредък е обобщен в раздел II по-долу.

Предложеното правно основание — член 153, параграф 2, буква б) във връзка с член 153, параграф 1, буква б) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), изисква от Съвета да действа в съответствие с обикновената законодателна процедура с Европейския парламент.

Европейският парламент все още не е приел позицията си на първо четене.

II. РАБОТАТА В СЪВЕТА ПРИ БЕЛГИЙСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО

Работна група „Социални въпроси“ започна разглеждането на предложената директива по време на белгийското председателство на 9 април 2024 г., три седмици след публикуването ѝ. На това заседание Комисията представи предложението за директива и делегациите имаха възможност да представят предварителни общи бележки и въпроси.

Предложението на Комисията беше придружено от оценка на въздействието, която обхваща и предложената препоръка на Съвета. На 4 април 2024 г. белгийското председателство изпрати на делегациите въпросник във връзка с оценката на въздействието. Двадесет и една държави членки отговориха на въпросника. Оценката на въздействието беше анализирана и задълбочено обсъдена на заседанието на работна група „Социални въпроси“ от 22 април 2024 г. Обобщението на оценката и отговорите на държавите членки във връзка с оценката на въздействието се съдържат в док. 10456/24.

Заседанията на работна група „Социални въпроси“ от 22 април и 27 май 2024 г. бяха посветени на разглеждането и обсъждането на предложената директива с цел да се гарантира по-добро разбиране на предложението. На тези заседания делегациите споделиха бележките си и поставиха въпроси, които бяха разгледани от Комисията, по-специално по отношение на обхвата на предложената директива и определенията за „стаж“ и „стажант“.

III. ОСНОВНИ ВЪПРОСИ, ОБСЪДЕНИ НА РАВНИЩЕ РАБОТНА ГРУПА

Обхват

Много делегации са скептични по отношение на обхвата на предложението и поискаха разяснения за това кои видове стажанти и кои видове стажове попадат в обхвата на предложената директива. В отговор Комисията поясни, че *глава II от предложението — Равно третиране*, и *глава IV — Мерки за правоприлагане и подкрепа*, ще се прилагат за стажантите, които имат трудово правоотношение, докато *глава III — Редовни трудови правоотношения, прикрити като стажове*, ще изискват държавите членки да откриват сред всички стажанти, включително тези без трудово правоотношение, случаите, при които има де факто редовни трудови правоотношения.

Дори след дадените от Комисията обяснения делегациите останаха критични по отношение на частите от предложението, в чийто обхват са включени стажанти без трудово правоотношение и стажове, които са задължителни за достъпа до определени професии или са част от учебните програми на формалното образование и обучение.

Определения

Повечето делегации подчертаха липсата на съгласуваност между определенията за „стажант“ и за „стаж“ поради факта, че понятието „стажант“ изисква наличието на трудов договор или трудово правоотношение, докато определението за „стаж“ не го изисква. Комисията подчерта, че разликата в определенията отразява обхвата и двете цели на предложената директива.

Някои делегации настояха също за повече яснота, за да може да се направи разграничение между „стаж“ и „чиракуване“.

Оценка на редовните трудови правоотношения, прикрити като стажове, и мерки за правоприлагане и подкрепа

Няколко делегации изказаха опасения относно субсидиарността и изразиха критично отношение към степента на подробност на разпоредбите в глави III и IV. Те твърдят, че националните органи следва да разполагат с повече гъвкавост по отношение на разпоредбите за правоприлагане. Освен това оценката, контролът и инспектирането на всички видове стажове биха довели до значително увеличаване на тежестта за инспекциите по труда, което буди загриженост у много делегации.

Ролята на социалните партньори

Някои делегации подчертаха, че е важно да се зачита многообразието на националните системи, по-специално ролята и компетентностите на социалните партньори в някои държави членки. Това е хоризонтален проблем, който трябва да бъде отчетен в рамките на целия текст.

Производства от името или в подкрепа на стажантите

Няколко делегации изразиха скептицизъм относно предложената разпоредба, съгласно която представители на работниците могат да представляват и подпомагат стажантите в съдебни или административни производства.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Белгийското председателство успя да организира задълбочено разглеждане на предложението за директива. Специалните заседания на работна група „Социални въпроси“ дадоха възможност на делегациите да представят своите бележки и въпроси по предложението, включително в писмен вид. Във връзка с това Комисията представи допълнителни уточнения и разяснения по въпросите, повдигнати от делегациите. Обсъжданията допринесоха значително за подобряване на общото разбиране на предложението.

Необходими са допълнителна работа и технически дискусии, за да се финализира първото четене на предложението.
